

10. juni 2021

Notat om beregningstekniske zoner

Baggrund

I Den Koordinerede Tilmelding for Gymnasiale Ungdomsuddannelser skal Børne- og Undervisningsministeriet inddele Danmark i en række geografiske zoner af beregningsteknisk karakter. Zonerne opgøres i to typer – fordelingszoner og afstandszoner af zoner – og kun i fordelingszoner aktiveres fordeling efter forældrebaggrund (målt på forældreindkomst).

Fastsættelse af zoner og deres fordeling ift. forældrebaggrund

De beregningstekniske zoner har overordnet set to administrative formål:

1. at identificerer, hvor i Danmark, der er udfordringer med for skæv elevsammensætning samt hvor der ikke er – opdeler zoner i *fordelings-* og *afstandszoner*
2. der hvor der er udfordringer med skæv elevsammensætning, da udgør zonen det geografiske område for det samlede elevgrundlag, som elevsammensætningen på alle afdelingerne i zonen fremadrettet skal afspejle

Zonerne begrænser i øvrigt ikke, hvor eleverne kan søge. Eleverne kan altså, lige som i dag, fortsat søge alle afdelinger og uddannelser i hele landet, både i og uden for den zone, de selv er bosat i.

Zonerne er geografisk sammenhængende og tager udgangspunkt i kommunegrænserne. En zone kan bestå af én eller flere kommuner med tilstødende grænser.

Hvis det, efter den nye fordelingsmodel er implementeret, viser sig, at zonerne ikke i tilstrækkelig grad danner grundlag for, at der kan opnås en blandet elevsammensætning, kan zonerne sammensætning ændres. Zonerne, og hvorvidt de er fordelingszone eller afstandszoner (jf. nedenfor), skal ligge fast inden ansøgningstidspunktet, så ansøgerne ved, om de søger afdelinger, hvor der fordeles efter forældrebaggrund eller efter transporttid.

Hvornår bliver en zone kategoriseret som en fordelingszone?

Zoner bliver kategoriseret som fordelingszoner det efterfølgende år, når mindst én uddannelse på en afdeling afviger markant fra elevgrundlaget i zonen. Konkret sammenholdes medianindkomsten på afdelingerne (for hver uddannelse) med medianindkomsten for alle elever med bopæl i zonen, som er tilgæet en gymnasial uddannelse. Hvis medianindkomsten afviger med mere end 35 pct. i både opad- og nedadgående retning kategoriseres zonen som en fordelingszone. Alle afdelinger og uddannelser i zonen vil i givet fald blive omfattet af fordelingsreglerne gældende for fordelingszoner det efterfølgende år. Zoner vil være kategoriseret som fordelingszoner for mindst tre år ad gangen.

Hvis en zone *ikke* har afdelinger, som afviger mere end 35 pct. på medianindkomsten året før den nye model implementeres, vil disse zoner være afstandszoner. Efterfølgende vil afstandszonernes status genberegnes årligt for at vurdere, om zonerne fortsat har en balanceret elevsammensætning.

Grænsen for at overgå til fordelingszone og om dette sker på uddannelses- eller afdelingsniveau vil kunne justeres løbende.

Hvornår kan en fordelingszone overgå til at blive en afstandszone?

En zone vil være kategoriseret som en fordelingszone for mindst 3 år ad gangen, herefter skal det vurderes om zonen kan overgå til at være en afstandszone med ændrede fordelingsregler uden, at det forventeligt medfører en skæv elevsammensætning på nogle af afdelingerne i zonen.

Dette vurderes af Børne- og Undervisningsministeriet ved, at der foretages en hypotetisk elevfordeling, hvor afdelinger i fordelingszonen fordeles efter regler for afstandszoner, dvs. ingen fordeling efter forældrebaggrund og opgøre om zonen overholder forudsætningerne for at være afstandszone ved ikke at afvige mere end 35 pct. på medianindkomsten. Er det tilfældet vil zonen det efterfølgende skoleår overgå til være en afstandszone.

Det skal understreges, at de beregningstekniske zoner *ikke* begrænser elevernes søgning, og i de tilfælde, hvor en elev ikke kan få plads på en af sine prioriterede afdelinger, er det ikke zonen, der afgør, hvor eleven så får plads.

Zoneinddeling i Den Koordinerede Tilmelding til Gymnasiale Ungdomsuddannelser

Zoner i nuancer af blå udgør fordelingszonerne

